

KELAM

12. SINIF

4. Kelam İlmî ve Güncel Meseleler

2.7. Sekülerizm

2.8. Satanizm

4. ÜNİTE

KELAM İLMİ VE GÜNCEL MESELELER

Dersimizde neler öğreneceğiz?

- Sekülerizm Düşüncesi
- Batı Uygarlığında Seküler Hayat
- Seküler Düşüncenin İnançlar Üzerindeki Etkisi
- İslam'ın Sekülerizme Bakışı
- Satanizm Düşüncesi
- Batı Uygarlığında Satanist Düşünce
- Satanist Düşüncenin İnançlar Üzerindeki Etkisi
- İslam'ın Satanizme Bakışı

Düşünelim

Önceki Derslerimizi Hatırlayalım

-
- İnanç psikolojisi nedir?
 - İnanç nasıl oluşur?
 - İnsanlık tarihinde görülen belli başlı inanç biçimleri nelerdir?
 - Deizm, Politeizm, Agnostisizm
 - Pozitivizm, Ateizm, Nihilizm

İnsanın olaylara bakışını, onları algılayışını etkileyen bir çok sebep vardır.

İnsanlık Tarihinde Görülen İnanç Biçimleri

- **Teizm:** Tek İlah, Tek Yaratıcı, Allah'ın birliği inancı
(Semavi/vahiy dini - Tek Tanrı inancı, Tevhid inancı)
- **Politeizm:** Çok tanrı inancı
(Putperestlik, Paganizm, Mitoloji, Animizm)
- **Ateizm:** Tanrı tanımazlık

İnsanlık Tarihinde Görülen İnanç Biçimleri

- **Deizm:** Varlığı yaratan rolü ile tek Tanrı vardır. Ancak bu yaratmadan sonra Tanrı'nın kâinata ve insana yönelik hiçbir tasarrufunun olmadığına inanılır.
- **Agnostisizm:** Bilinmezcilik ya da bilinemezcilik. Tanrı hakkında kesin bilgi elde etmenin mümkün olmadığını savunan felsefe ya da inanç biçimidir.

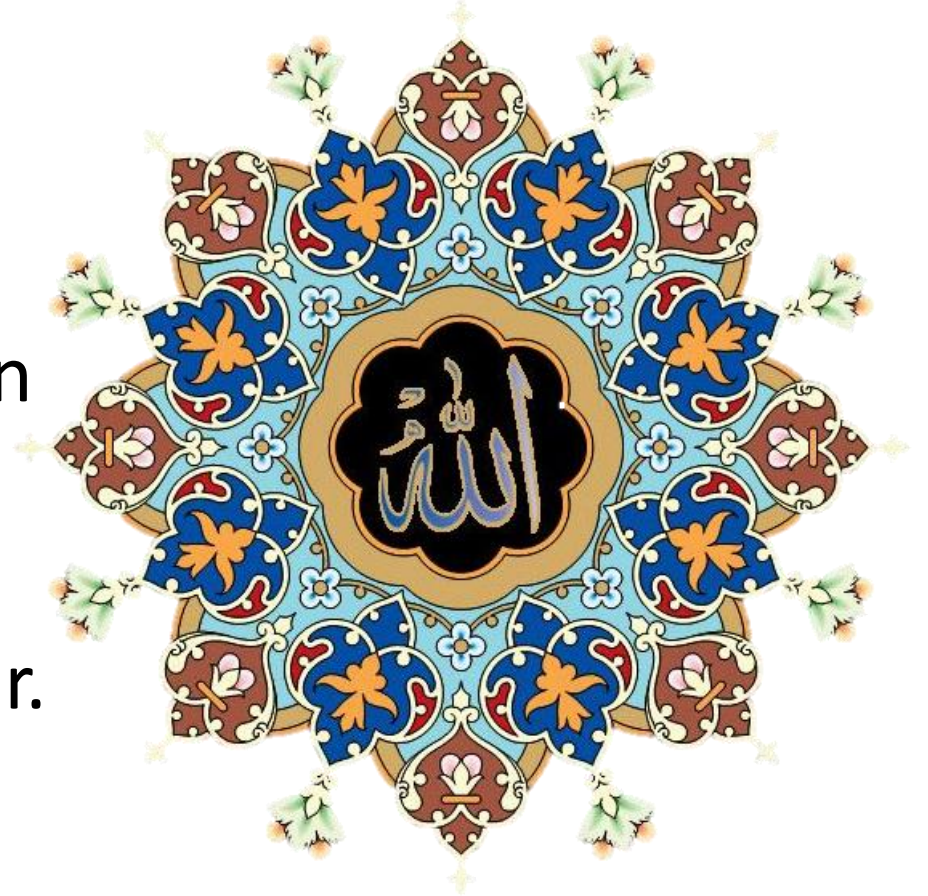
Pozitivizm

- Pozitivizm, Fransızca'da “gerçek, olgu, kesin, kanıtlanmış, olumlu” gibi anlamlara gelen ***positif*** kelimesinden türetilmiştir.
- Terim olarak **modern bilimi temele alan; bâtıl inançları, metafizik ve dini, insanlığın ilerlemesini engelleyen bilim öncesi düşünce tarzları** olarak gören dünya görüşünün adıdır.

İlhan Kutluer, “Pozitivizm”, TDV İslam Ansiklopedisi, C 34, s. 335.

Teizm, Tevhid İnancı

İslam'a göre ilk insandan itibaren insanlığın temel inancı, **Allah'ın (c.c) varlığı ve birliği** esasına dayanan **tevhid akidesi** olmuştur.

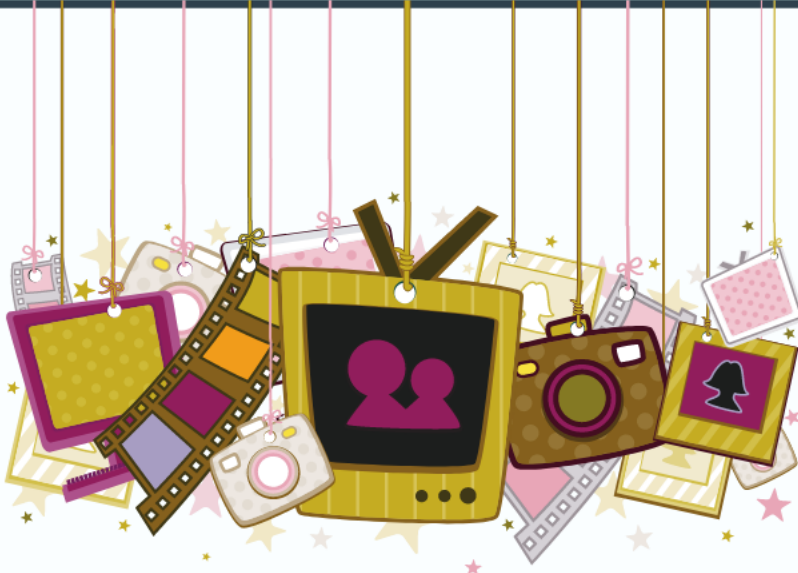
Sekülerizm

- Toplumda ahiretten ve diğer dinî, ruhani meselelerden ziyade **dünya hayatına** odaklanılmasına vurgu yapan anlayış ve ideolojiye **sekülerizm** denilir.
- Türkçeye **laiklik, çağdaşlaşma** veya **dünyevileşme** şeklinde çevrilebilen kavram için Fransa'da **laicite** ve **laicisme** kelimeleri kullanılırken İngiltere ve Amerika gibi ülkelerde daha çok **sekülerizm** kavramı tercih edilmektedir.

- Genel bir süreç olarak ele alındığı takdirde, tarihsel gelişme açısından **sosyal evrim niteliği** (*birey ve toplumsal yön*) ağır basan dünyevileşmeye **sekülerizm**; buna mukabil **devrim niteliği** (*siyasal yön*) ve köktenci yönü daha belirgin olan dünyevileşmeye **laiklik** adı verilir.
- Bu açıdan bakıldığında sekülerizm, **modernleşme** süreçleri içinde gerçekleşen bir tür **kendiliğinden gelişmeye** gönderme yapmaktadır.

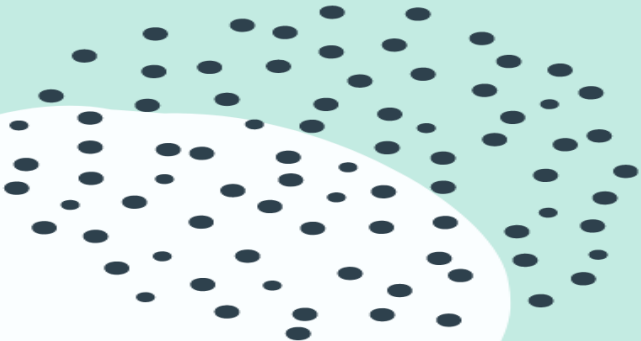
Sekülerizm her ne kadar ilk bakışta din karşıtlığı olarak görülmeyebilirse de yönelimleri değerlendirildiğinde **dini önemsememe, hayatı yaşarken dine referans** ve gönderme yapmama anlayışından dolayı **dinden uzaklaşmaya** sebebiyet vermektedir.

Özellikle **ahirete iman duygusunun neredeyse iptal** edildiği bu anlayışta insan için ne var ne yok **hepsi dünya hayatıyla sınırlanmakta**, burada ve şimdi olana yapılan vurgu **ahireti ve sorumluluk duygularını köreltmektedir**.

Seküler olduğunu söyleyen insanlar her ne kadar ateist olmadıklarını ve bir yaratıcıya inandıklarını belirtseler de bu âdeta Tanrı'yı göklerde kabul edip, yeryüzüne indirmemek ve Tanrı'ya “**sen bizim işlerimize karışma**” demekle aynı kapiya çıkmaktadır. *(Deizm anlayışını anımsatıyor)*

Bir yönüyle de bu uygulama, **dini vicdanlara hapsetmenin, salt inanca indirgemenin, siyasette, hukukta, sanatta, ekonomide dine yer vermemenin** bir başka şeklidir. *(Kapitalizm ve Protestan Ahlakını anımsatıyor)*

- ❖ **Sekülerizmde** bireysel ve toplumsal hayat (*gerçek kişilik olarak*) düzenlenirken Allah'ı (c.c), vahyi, kutsalı dikkate almamanın, sadece dünya gerçekliğini esas almanın belirginleştiği anlaşılmaktadır.
- ❖ **Laiklik**, devletin (*kurumsal bir yapı, tüzel bir kişilik olarak*) inançlar alanında pozitif bir anlayışla **tam olarak tarafsız kalma özelliğidir**.
- ❖ **Laik özelliğe sahip modern ulus devletler** kurumsal yapısı ve yönetsel işleyişi ile inanç, düşünce ve ibadet alanında özgür bir ortamın oluşmasını esas alır.

Modern dönemlerin her şeyi insana, insan aklına, bilime, olgulara, görünen dünyaya, insanın salt bedensel isteklerine ve hevesine (haz) indirgeyen **hümanizm**, **pozitivizm** gibi hâkim anlayışlarıyla bağlantılı bir şekilde ve **sekülerizm** sadece felsefi, politik ve sosyolojik tanımlarıyla değil sosyal, siyasi boyutlarıyla da bir dünya görüşünü, bir **yaşam biçimini** ifade etmeye başlamıştır.

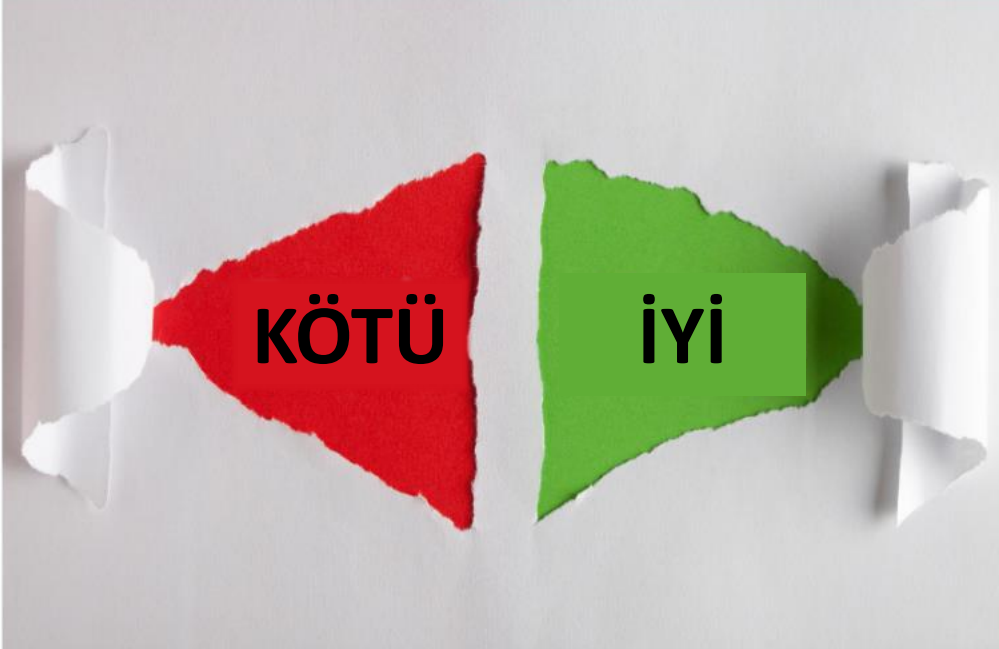
İslam Medeniyetinde Din-Bilim İlişkisi

MÜSLÜMAN BİLİM
ADAMLARI

İslam'ın Sekülerizme Bakışı

KÖTÜ

İYİ

İslam inancına göre insana, dünyaya ve hayata bakışta salt akla göre ve yalnız dünya hayatını esas alarak yapılacak değerlendirmeler doğru değildir. Çünkü bu anlayış insan hayatını bu **dünya hayatıyla** sınırladığı gibi **ahirete iman**ın özellikle bu **dünyadaki ahlaki davranışlara (sorumluluk duygusu)** olan yansımalarını da ortadan kaldırmaktadır.

İslam'ın Sekülerizme Bakışı

İslam'da Allah (c.c.) hem göklerde ilâhtır hem yerde ilâhtır. Hem göklerin Rabbi'dir hem insanların Rabbi'dir. O, tüm âlemlerin Rabbi'dir.

O'nun bilgisi dışında hiçbir şey tasavvur edilemez, bir yaprak dahi düşmez. Allah'ın (c.c.) ilâhlığı ve Rab oluşu bu dünya hayatında olduğu gibi Ahiret hayatında da devam etmektedir.

İnsanlar bu **dünyada imtihana tâbi tutuldukları** gibi ahirette de bu dünyadaki tercihlerine göre “din gününün sahibi” olan Allah (c.c.) tarafından değerlendirileceklerdir.

İslam'ın Sekülerizme Bakışı ile İlgili Âyetler

- ❖ **“Hayat, şu dünya hayatımızdan ibarettir. (Kimimiz) ölürüz, (kimimiz) yaşarız; bir daha diriltilecek de değiliz. Bu Allah’a karşı yalan uyduran bir kimseden başkası değildir, biz ona inanmayız.”** (Müminûn suresi, 37-38. ayetler)
- ❖ **“Dediler ki: Hayat ancak bu dünyada yaşadığımızdır. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman helak eder. Bu hususta onların hiçbir bilgisi de yoktur. Onlar sadece zanna göre hüküm veriyorlar.”** (Câsiye suresi, 24. ayet)

İslam'ın Sekülerizme Bakışı ile İlgili Âyetler

- ❖ **“O’ndan başka ilah yoktur. (Her şeyi O) diriltir ve öldürür. Sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbi’dir.”** (Duhân suresi, 8. ayet)
- ❖ **“Göklerin ve yerin Rabbi, Arş’ın da Rabbi olan Allah onların nitelendirmelerinden yücedir, münezzehtir.”** (Zuhruf suresi, 82. ayet)
- ❖ **“O, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbi’dir. O, Rahmândır. O gün insanlar O’na karşı konuşmaya yetkili değildir.”** (Nebe suresi, 37. ayet)

SATANİZM

- **Şeytanı ve şeytanla ilgili sembolleri yücelten ve şeytana tapmayı esas** alan anlayışlara verilen ad.
- Geçmişte Yezidîlik gibi anlayışlarda ve bazı sapkın çevrelerde görülen şeytanı yüceltme ve kutsallaştırma anlayışı, modern dönemlerde **şeytanî özellikleri yüceltme** şekline dönüşmüştür.
- Var olan **gerçekliğe isyan etme duygusunun** belirginleştiği bir anlayış satanizm kapsamında yorumlanmaktadır

SATANİZM

1- Teistik (Geleneksel) Satanizmde şeytanın ruhanî varlığına inanılır ve şeytana tapmak öne çıkarılırken, büyü, doğaüstü güçlerle iletişim kurma gibi ritüeller yaygındır.

- **2- Ateistik (Modern) Satanizmde** Modern dönemde ortaya çıkan ateistik satanizmde şeytanın ruhanî varlığı kabul edilmez. Günümüzdeki satanistlerde tüm dinlere ve değerlere karşı olma, muhalefet etme ve başkaldırma yönleri ağır basmaktadır.
- Modern satanistler, **şeytanın temel özellikleri olan muhalefet, isyan, başkaldırı gibi davranış kalıplarına önem vermekte**, bu gibi **şeytanî özellikleri benimseyerek** aykırı, marjinal, uyuşturucuya ve cinselliğe düşkün, şiddete eğilimli bir yaşam biçimini tercih etmektedirler.
bk. Said Vakkas Gözlügöl; Musa Çağlar, Topluma Yönelen Tehdit: Satanizm, s. 12-13.

- **Satanizmde** zaman içerisinde **bazı ilkeler, büyük günahlar ve kurallar da oluşmuştur.** Satanizmle ilgili metinlerde **11 kural, 9 büyük günah, 9 temel ilke** hâlinde **satanizmin öğretileri** diyebileceğimiz bilgilere rastlanmaktadır.
- **Cinsel sapıklıklar, cinayetler, kara büyü** gibi unsurları **ayinlerinde** kullanan satanistler, özellikle şeytana en yakın hayvan olarak gördükleri **kedilere** özel önem atfetmekte ve ayinlerde kedi **kurban etmektedirler. Bakire kızların kurban edilmesi** de bir ritüel olarak kabul edilmektedir.

- Genelde dinleri ve kutsal kitapları reddeden **satanistlerde** tüm dinlerde yasaklanan **intihar**, belki de tüm dinlere muhalefet etmenin bir göstergesi olarak tercih edilmekte, hatta yüceltilmektedir.
- Satanizm **ruhsal bozulma, yozlaşma, manevî duygulara yabancılaşma** gibi olumsuzlukları beraberinde getirmektedir.

SATANİZM

- Gizlilik, satanistlerin en çok dikkat çeken yönlerindedir. Satanistlerde gizlilik ve intihar yanında en çok göze çarpan hususlardan biri de şiddet eğilimidir.
- İnsanlara ve hayvanlara işkence, cinayet gibi şiddet içeren uygulamalar yanında dinlenen müzikler ve seyredilen filmler de şiddet ağırlıklıdır.

- **Gençlerin satanizme yönelme sebepleri** arasında ailede sevgi ve ilgi görememek, arkadaş ortamlarından dışlanmak, sağlam ve doğru bir din eğitimi almamak, sunulan imkânların bolluğu ve tüm isteklerin yerine getirilmesi neticesinde oluşan **tatminsizlik** sebebiyle daima **yeni ve ilginç arayışlara girmek**, kendilerini **manevî boşlukta** hissetmenin getirdiği yönelişlerle **doğaüstü güçlerle ilgilenmek** sayılabilir.
- **Satanizme yönelme sürecinde** uyuşturucu, cinsellik, kendini bir çevreye **ait görme**, bir gruba **katılma**, ilgi görme, dikkat çekme, isyan duygusu gibi faktörleri de göz ardı etmemek gerekmektedir.

İslam'ın Satanizme Bakışı

- ❖ İster tapınma yönüyle isterse sembolleri öne çıkararak başkaldırma vurgusuyla olsun satanizmin ve şeytana yönelmenin her türlü İslam inançları açısından *tam bir sapma* olarak görülür ve son derece çirkin bir davranış olarak kabul edilir.
- ❖ Şeytandan Allah'a (c.c) sığınma anlamında istiâze hem Kur'ân'da tavsiye edilmiş hem de Hz. Peygamber'in sünnetinde uygulanmıştır.

Dersimizde neler öğrendik?

- Sekülerizm Düşüncesi
- Batı Uygarlığında Seküler Hayat
- Seküler Düşüncenin İnançlar Üzerindeki Etkisi
- İslam'ın Sekülerizme Bakışı

- Satanizm Düşüncesi
- Batı Uygarlığında Satanist Düşünce
- Satanist Düşüncenin İnançlar Üzerindeki Etkisi
- İslam'ın Satanizme Bakışı

Hazırlayan
Hasan KAYA